

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	АВМ та МТ	Рівень вищої освіти	другий (освітньо-професійний)
Кафедра	МККП	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Нормативна, з циклу професійної підготовки
Спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та Медіавиробництво	Семестр	1

СУЧАСНА АУДІОВІЗУАЛЬНА ІНДУСТРІЯ

Семестр 1 (осінь 2025)

Викладач Алфьорова Зоя Іванівна, доктор мистецтвознавства, професор
Е-mail al055@ukr.net
Заняття 24 лекцій + 6 сем. + 60 год. сам. роб. + 2 залік = 32 год. (3 кредити ECTS)

Адреса Дистанційно

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є офф-лайн та он-лайн комунікація через електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — СучАВіндуст.); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. *Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — PowerPoint*. Окрім роздруківок для занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на клас-рум викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються післялекційних занять у робочі дні.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Алфьорова З.І. Програма дисципліни «Сучасна аудіовізуальна індустрія» для здобувачів вищої освіти другого рівня. ХДАДМ, каф. МККП ; [розробник Алфьорова З. І.]. Х. : ХДАДМ, 2025, 14 с.
2. Алфьорова З.І. Візуальне мистецтво кінця ХХ - початку ХХІ століття : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав. : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Алфьорова Зоя Іванівна ; Харк. держ. акад. культури, 2008. 40 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет та групах у ФБ «Про АРТ: дизайн, архітектура, театр, кино», «Новини ХДАДМ»).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Сучасна аудіовізуальна індустрія» є формування у здобувачів вищої мистецької освіти-магістрів уявлення про сучасні засади існування аудіовізуальної індустрії як креативної. Основна спрямованість дисципліни визначається необхідністю теоретичного осмислення засад існування АВ індустрії на сучасному етапі розвитку культури та креативної економіки та практичного втілення цих засад в підготовці власного аудіовізуального проєкта. **Завдання** дисципліни полягають в ознайомленні здобувачів другого рівня вищої мистецької освіти з генезою, принципами, морфологічною структурою формування АВ індустрії. На лекційних та практичних заняттях та під час модульного контролю магістри формують уявлення функціонування сучасної аудіовізуальної індустрії та її секторів.

Дисципліна забезпечує наступні загальні компетентності:

- ЗК1.** Здатність вчитися та оволодіти сучасними знаннями
- ЗК2.** Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК3.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК8.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності:

- СК1.** Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва
- СК2.** Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної творчо-виробничої діяльності
- СК3.** Здатність застосовувати сучасні методи та засоби аналізу та прогнозування складних проблем професійної діяльності
- СК8.** Здатність самостійно розробляти та професійно втілювати аудіовізуальні проєкти
- СК9.** Здатність здійснювати продюсерську / режисерську / іншу фахову діяльність на вищому, керівному рівні

СК10. Здатність критично оцінювати художню якість аудіовізуального продукту та обґрунтовувати експертні висновки

СК12. Здатність керувати власною кар'єрою та безперервно продовжувати освіту

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН2. Уміти застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва

ПРН5. Використовувати релевантні дані для прийняття рішень у сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва

ПРН7. Оцінювати якість аудіовізуальних творів, враховувати ризики при їх виробництві

ПРН10. Розробляти та реалізовувати проекти створення та комерціалізації аудіовізуальних творів

ПРН11. Приймати оптимальні рішення у творчо-виробничій діяльності у складних непередбачуваних умовах

ПРН12. Популяризувати аудіовізуальні проекти в сучасних медіа

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається необхідністю теоретичного осмислення та практичного втілення уявлень про функціонування сучасної аудіовізуальної індустрії. Дисципліна вивчається протягом 1 семестру 1-го курсу другого ступеня вищої мистецької освіти.

Всього курс має 2 модулі та 12 тем (з них лекційних – 24 год., 6- практичних, 5 год. модульні контр. роботи + залік.)

Осінній семестр:

Модуль 1. Генеза аудіовізуальної індустрії як креативної

Тема 1. Вступ. Радіо як протокультурна індустрія

Тема 2. Кінематограф як перша АВ культурна індустрія

Тема 3. ТБ як друга культурна АВ індустрія доби постмодерну

Тема 4. Сфера АВМ як стрижень культурних індустрій доби постмодерну

Тема 5. Принципи трансформації культурних індустрій в креативні

Тема 6. Трансформація культурних індустрій в креативні: секторальна морфологія

Модуль 2. Сектори сучасної аудіовізуальної індустрії

Тема 7. Єдиний цифровий медіапростір як середовище АВМ креативної індустрії

Тема 8. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифровий кінематограф)

Тема 9. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифрове телебачення)

Тема 10. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифрове телебачення)

Тема 11. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (ігровий сектор)

Тема 12. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (реклама, суспільні проекти)

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. На практичних заняттях здобувач закріплює лекційний матеріал та формує вміння та навички використовувати знання при викладанні в фахових дисциплінах в АВМ. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення знань та набутих вмінь. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється на основі нормативних документів ХДАДМ.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання оцінки з заліку достатньо пройти рубіжний етап контролю та поточні перевірки процесу самостійної роботи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	В		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	С				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як магістрантам, так і викладачу. Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з магістрантами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Можливість зарахування під час накопичення балів результатів неформальної освіти (курси, тренінги, сертифікати) з обов'язковим документальним підтвердженням.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач вищої освіти отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю. **Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya->

РОЗКЛАД КУРСУ

Осінній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
Відповідно до розкладу	1	Лекція	Вступ. Радіо як протокультурна індустрія	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	2	Лекція	Кінематограф як перша АВ культурна індустрія	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	3	Лекція	ТБ як друга культурна АВ індустрія доби постмодерну	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	4	Лекція+практичне заняття	Сфера АВМ як стрижень культурних індустрій доби постмодерну	2+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	5	Лекція	Принципи трансформації культурних індустрій в креативні	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	6	Лекція	Трансформація культурних індустрій в креативні: секторальна морфологія	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	7		Єдиний цифровий медіапростір як середовище АВМ креативної індустрії	2+2	Перевірка завдання Самостійної роботи	
	8		Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифровий кінематограф)	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	9	Лекція	Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифрове телебачення)	2	Перевірка завдання самостійної роботи	

	10	Лекція	Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифрове телебачення)	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	11	Лекція + практичне заняття	Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (ігровий сектор)	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	12	Лекція	Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (реклама, суспільні проекти)	2+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
		Усього:		24+6		

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0 – 5
2	Поточний контроль	0 – 5
3	Поточний контроль	0 – 5
4	Поточний контроль	0 – 5
5	Поточний контроль	0 – 5
6	Поточний контроль	0 – 5
7	Поточний контроль	0 – 5
8	Поточний контроль	0 – 5
9	Поточний контроль	0 – 5
10	Поточний контроль	0 – 5
11	Поточний контроль	0 – 5
12	Поточний контроль	0 – 5
5	Залік	0-40
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0-17	0-20	
A+	10-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	15-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	11-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8-11	11-17	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4-7	7-17	Магістр не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1-3	1-9	Магістр в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність магістра та публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна:

1. Alforova, Z., Marchenko, S., Shevchuk, Y., Kotlyar, S., & Honcharuk, S. (2021). Contemporary Ukrainian cinema into the European context (2014-2019). *Linguistics and Culture Review*, 5(S2), 274-283. <https://doi.org/10.37028/lingcure.v5nS2.1345>
2. Алфьоров А., Алфьорова З. Економічні моделі формування аудіовізуальних проєктів в креативних індустріях України. *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. Шейка. — Харків : ХДАК, 2024,*
3. Алфьоров А.М., Алфьорова З.І. Аудіовізуальна сфера та креативні індустрії: морфологічні трансформації в першій чверті ХХІ ст. // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (голов. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. Харків : ХДАК, 2022. Вип. 77. 116 с. ISSN 2522-1140*
4. Алфьоров А.М., Алфьорова З.І. (2022). Морфологія аудіовізуальної сфери: практичний аспект// *Colloquium-journal*. Vol 130, Pp. 3-6. – Бібліогр.: 17 назв. URL:<https://colloquium-journal.org/wp-content/uploads/2022/05/Colloquium-journal-2022-130-1.pdf>
5. Алфьорова З. І (2019). Фільмічні структури в мультимедійному дизайні // *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, Вип 6. С.7-10. Бібліогр.: 13 назв. URL:<https://doi.org/10.33625/2409-2347-2019-6-7-10>*
6. Алфьорова З. І. (2019) Ситуативність як принцип морфологічних трансформацій аудіовізуального мистецтва // *Colloquium-journal*. № 27, Cz. 7. С. 19-23. Бібліогр.: 10 назв.
7. Алфьорова З. І. (2020) Морфологія сучасного аудіовізуального мистецтва: проблеми понятійного визначення // *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Освітні виклики соціокультурної сфери. Імплементация європейських цінностей в аудіовізуальній культурі»*, 19 жовтня 2020 р., м. Київ / Упоряд. О. В. Безручко, С. В. Железняк. Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2020. Ч. І. 93 с. С. 62-63
8. Алфьорова З.І. (2020) Арт-комунікація в контексті новітньої морфології аудіовізуальної сфери // *Медіазнавчі студії в європейському діалозі: освітній та науковий дискурси : матеріали міжнар. наук.-практ. он-лайн конф. (13-14 листопада 2020 р.) / Київський Інститут журналістики. ; [ред. Г. Горбенко]. Київ, , 202 с., С. 17—22*
9. Алфьорова З.І. (2021). Понятійна система морфології аудіовізуальної культури мистецтва// *Modern science and practice. Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference. Boston, USA 2021. Pp. 18-21. URL: <https://eu-conf.com>*
10. Алфьорова З.І. (2021) Ландшафт сфери аудіовізуального: зміни в фокусі сучасності // *Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: досвід, проблеми та перспективи : колективна монографія [наук. ред. : О. В. Безручко]. Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2021. Т. 9. 205 с., (с.5-27) (Колективна монографія)*

11. Алфьорова З.І. (2021). Принцип конвергенції в морфології аудіовізуальної культури та мистецтва. Abstracts of VI International Scientific and Practical Conference. Rome, Italy 2021. Pp. 9-11. URL: <https://eu-conf.com.pdf>
12. Алфьорова З.І. Морфологія аудіовізуального м мистецтва в умовах трансмедійності//*Features of the development of modern science in the pandemic's era: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference* (Vol. 2), July 15, 2022. Berlin, Germany: European Scientific Platform., Pp.114-115 ISBN 979-8-88526-796-0 DOI 10.36074/scientia-15.07.2022
13. Alforova, Z., Marchenko, S., Kot, H., Kotlyar, S., Medvedeva, A Mousseienko O.. (2021). Impact of Digital Technologies on the Development of Modern Film Production and Television. *Rapkhata Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*, 13(n4), 27-40.URL: <https://doi.org/10.21659/rapkhata.v13n4>
14. Ukrainian cinema into the European context (2014-2019). *Linguistics and Culture Review*, 5(S2), 274-283 URL: <https://doi.org/10.37028/lingcure.v5nS2.1345>
15. Deleuze G., Cinema II: The time Image. London: Athlone Press, 1989. 344 p. https://monoskop.org/images/6/68/Deleuze_Gilles_Cinema_2_Time-Image.pdf
16. Epstein E.J. The Big Picture: Money And Power in Hollywood. New York. Random House. 2006. 133 p.

Допоміжна:

1. Алфьорова З. Трансформації АВМ креативної індустрії: проблеми повоєнного відновлення. Збірник матеріалів. II щорічна Міжнародна науково-практична конференція "Продюсування фільмів у 21 столітті: основні виклики" . 16-17 грудня 2024 р., Київ .Міністерство культури та стратегічних комунікацій України Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. К.: С.7-9.
2. Алфьорова З. До питання про наукові практики креативного сектору аудіовізуальної сфери. Аудіовізуальне мистецтво та медіа технології: тенденції та перспективи розвитку: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції ХДАДМ, 15-17 травня 2025 року / Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2025. 136 с., С.105-106. URL: <https://www.ksada.org/naukovo-doslidna-diyalnist/naukovo-mysteczki-vydannya/materialy-naukovyh-konferenczij>
3. Croy W.G., Walker R.D. Rural Tourism and Film: Issues for Strategic Regional Development // *New Directions in Rural Tourism*, edited by Hall D., Roberts L. and Mitchell M. UK. Ashgate Publishing Ltd. 2003. P. 115-133.
4. 2017 Cultural and Creative Industries Monitoring Report. Federal Ministry for Economic Affairs and Energy (BMWi). Berlin. 46 p. URL: https://www.bmwi.de/Redaktion/EN/Publikationen/monitoringbericht-kultur-kreativwirtschaft-2017.pdf?_blob=publicationFile&v=4
5. 2019 Cultural and Creative Industries Monitoring Report. Federal Ministry for Economic Affairs and Energy (BMWi). Public Relations. Berlin, Germany. October 2019. 60 p. URL: https://www.bmwi.de/Redaktion/EN/Publikationen/Wirtschaft/cultural-and-creative-industries-monitoring-report2019summary.pdf?_blob=publicationFile&v=4
6. Adorno T.W. The culture industry. Selected essays on mass culture. 1991. Routledge. London. 192 p.
7. Ahluwalia, M.S. Positioning the Big Idea: Creative and Cultural Industries as a Lead Sector in India. In *Positioning the Big Idea-India: Creative and Cultural Industries as a Lead Sector*. New Delhi: Asian Heritage Foundation. 2006.

8. Arjona J. B., Illera R. M., Sanz C. C. Las industrias culturales y creativas. Un sector clave de la nueva economía. Madrid, Fundación IDEAS, 2012. 24 p.
9. Bakhshi H., McVittie E., Simmie J. Creating innovation: Do the creative industries support innovation in the wider economy? NESTA. 2008. 82 p. URL: <https://media.nesta.org.uk/documents/creative-innovation.pdf>
10. Beeton S. Film-induced tourism: Second edition. Channel View Publications. 2016. 355 p.
11. Benghozi P-J., Salvador E., and Simon J. P. Models of ICT Innovation. A Focus on the Cinema Sector. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2015. 141 p. URL: <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC95536/jrc95536.pdf>
12. Bordwell D. Figures Traced in Light: On Cinematic Staging. University of California Press. 2005. 144 p.
13. Braman S. Art in information economy // Canadian Journal of Communication, Vol. 21. 1996. P. 179-196.
14. Clarke D. Previewing the Cinematic City. The cinematic city. London: Routledge, 1997. 262 p.
15. Culture and Creative Industries in China. EU SME Centre. 2014. 32 c. URL: http://ccilc.pt/wp-content/uploads/2017/07/eu_sme_centre_report_-_culture_and_creative_industries_in_china_jul_2014.pdf
16. Cunningham S.D., Higgs P.L. Measuring creative employment: Implications for innovation policy // Innovation: management, policy & practice. 2009. №11(2). Pp. 190-200.